

Kjønnsforskjeller i helsestatus og nytte av et 1-ukes mestringskurs blant pårørende til kreftpasienter

Kreftpasienter ligger mindre på sykehus enn tidligere og pårørende har dermed fått mer ansvar og flere oppgaver. Pårørende kan oppleve betydelig grad av stress, redusert helse og livskvalitet, oftere blant kvinnelige enn mannlige pårørende. Tiltak som gir støtte til pårørende er viktig, men det finnes lite kunnskap om hvilke tiltak som har effekt og hvorvidt disse virker forskjellig på kjønn.

Hensikten med studien var å undersøke forskjellen i helsen mellom kvinnelige og mannlige pårørende før og 3 måneder etter et 1-ukes mestringskurs på Montebellosenteret (MBS), samt forskjeller i selvrapportert behov for støtte og endringer i helse over tid. Partnere til kreftpasienter (≥ 18 år), der begge deltok på et 1-ukes mestringskurs på MBS. Partneren fylte ut et spørreskjema ved ankomst til MBS og 3 måneder etter kurset. Kurset inneholdt både undervisning, fysisk aktivitet og gruppesamtaler. Ved ankomst skåret de kvinnelige pårørende lavere nivå av vitalitet, flere hadde kronisk fatigue (28% vs. 13%), flere rapporterte behov for samtale med psykolog (21% vs. 3%), gruppesamtale med andre pårørende (51% vs. 28%), kostholdsveiledning (39% vs. 17) og rekreasjonsopphold (46% vs. 24%) sammenlignet med de mannlige pårørende. På den andre siden rapporterte flere mannlige pårørende at kreftsykdommen hadde endret deres jobb- og familiesituasjon sammenlignet med de kvinnelige pårørende. Sammenlignet med før oppholdet på MBS hadde de kvinnelige pårørende en signifikant bedring i fysisk rollefunksjon, generell helse, vitalitet, sosial fungering, mental og total fatigue 3 måneder etter oppholdet på MBS. Slike endringer ble ikke observert blant de mannlige pårørende. Disse kjønnsforskjellene forsvant imidlertid i justerte analyser.

Det er behov for flere studier for å bedre forstå mulige forskjeller og effekter av tiltak med hensikt å bedre helse og livskvalitet blant kvinnelige og mannlige pårørende for å kunne utvikle og forbedre relevante tilbud.

Denne studien er publisert i *European Journal of Cancer Care* og er finansiert av Helse Sør-Øst forskningsmidler og Radiumhospitalets Legater.

Referanse

Gjerset GM, Tendille M, Skaali T, Kiserud CE, Dahl AA, Gudbergsson SB og Thorsen L (2019). Gender differences in health status and benefits of a one-week educational programme for caregivers of cancer patients. *Eur J Cancer Care*. 28(2):e12992. doi: 10.1111/ecc.12992.